

KP Työkykyhanke 2020-2022

S2.0_KP 10.11.2022 § 11
96/00.01.05.00/2021

Valmistelija hankejohtaja Mikko Nikkilä

Työkykyohjelmassa painopistettä on siirretty työkyvyttömyyden tarkastelusta olemassa olevan työ- ja toimintakyvyn vahvistamiseen ja työllistymisen edistämiseen. Keski-Pohjanmaan työkykyhanke päättyy 31.12.2022.

Ohjelmassa sosiaali- ja terveystieteiden vastuulla on neljä toimenpidekokonaisuutta:

1. Tuoda työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden keskeistä
2. Lisätä tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä kaikkein vaikeimmin työllistyvien apuna
3. Vahvistaa ammattilaisten ja asiantuntijoiden työkykyosaamista (työkykykoordinaattorit)
4. Käynnistää arviointitutkimus hankkeissa tehtyjen interventioiden vaikutuksista sekä palvelujen ja etuuksien yhteensovittamisesta

Keski-Pohjanmaan työkykyhankkeessa keskeinen tavoite on ollut tuoda sosiaali-, terveys-, kuntoutus-, työllisyyspalveluja ja KELAn palveluja yhteen saumattomaksi kokonaisuudeksi. Asiakkaan kuuluessa lakisääteisten palvelujen kuten aktivointisuunnitelman tai työllistymistä edistävän monialalaisen yhteispalvelun (TYP) piiriin, yhteistyöhön eri toimijoiden välillä on olemassa toimintatavat. Työkykyhanke on toiminut tiiviisti yhteistyössä Soite 2.0 ja 2.1 hankkeiden kanssa sellaisten henkilöiden palvelupolun yhtenäistämiseksi, joiden palvelutarpeet ovat vielä haastavammat ja kompleksisemmat. Tällaisten henkilöiden tilanteen ratkaisemiseksi on perustettu moniammatillinen konsultoivat asiantuntijatiimi, joka on voinut yhdessä suunnitella asiakkaan kannalta tarkoituksenmukaista etenemistä palvelupolulla.

Tuetun työllistymisen menetelmiä on työkykyhankkeen aikana tuotu osaksi mm. Soiten vammaispalvelujen toimintakeskusten arkea. Asiakaskohderyhmänä on ollut mm. tällä hetkellä avotyössä olevat henkilöt, joilla on osaamista ja työkykyä suoritua työsuhteisesta työstä joko nykyisessä avotyöpaikassa tai muilla työnantajilla. Tulokset työhönvalmennuksesta on lupaavia ja henkilöitä on työllistynyt palkkatyösuhteeseen työhön sen sijaan, että he jatkaisivat sosiaalipalveluna toteutettavaan työtoimintaan tai avotyöhön. Työotteen muuttaminen työllistymistä edistäväksi vaatii aikaa, koulutusta ja johdon sitoutumista uusiin työmenetelmiin, sillä laatukriteereihin perustuvassa työhönvalmennuksessa asiakasmäärät ovat rajoitetut työn tuloksellisuuden varmistamiseksi.

KP Työkykyhankkeen neuronkirjon henkilöiden työhönvalmennuspilottiin on osallistunut 14 asiakasta. Asiakkaat ovat kokeneet palvelun heidän kannaltaan myönteiseksi verrattuna heille aiemmin tarjottuihin työhönvalmennuspalveluihin. Neuronkirjon asiakkaiden lähettävänä tahona on ollut eri toimijoita, joka osoittaa, että diagnoosi ei itsessään kerro asiakkaan palvelutarpeesta, jolloin keskitettyä neuronkirjon työhönvalmennusta ei liene tarkoituksenmukaista toteuttaa vaan työhönvalmennusta tekevien tahojen kuten työllisyyspalvelujen tai palveluntuottajien osaamista neuronkirjon häiriöistä tulisi lisätä, että asiakkaat saisivat heidän tarpeensa paremmin huomioivaa palvelua jatkossa.

Keski-Pohjanmaalle on koulutettu 20 uutta työkykykoordinaattoria Kuntoutussäätiön toteuttamassa koulutuksessa. 10 opintopisteen koulutukseen osallistui työntekijöitä vammaispalveluista, terveystieteistä, aikuisten sosiaalipalveluista, mielenterveyskuntoutujien palveluista, työllisyyspalveluista ja yhdistyksistä. Koulutuksen suorittaneet ovat saaneet monipuolisen kuvan käytettävissä olevista työkyvyn edistämisen palveluista ja verkostoituneet alueella toimivien eri asiantuntijoiden kanssa.

KP Työkykyhanke on osallistunut työkykyohjelman arviointitutkimukseen ja tuottanut tietoa mm. työhönvalmennukseen osallistuvien henkilöiden työ- ja toimintakyvystä työkyviisarini avulla. Hanke on myös raportoinut mm. työllistymistä hidastavista kannustinloukuista etenkin vammaispalvelujen asiakkaiden osalta.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä ei työkyvyn tuen palvelujen osalta tapahdu juurikaan muutoksia, koska sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelut ovat jo osa Soiten toimintaa. Työllisyyspalvelut tulevat siirtymään lähivuosina jälleen yhden toimijan alle, mikä yksinkertaistaa myös kehittämistyötä jatkossa. Valtio tulee jatkossa ohjaamaan työllistymistä edistäviä palveluja vahvemmin nimenomaan työllistymisen edistämiseen mm. suunnitellulla työmarkkinatuen maksuosuusperusteiden muutoksilla, jolloin ne alueet, jotka pystyvät tehokkaimmin työllistämään työttömät henkilöt, voivat vaikuttaa työttömyysetuuksien maksuosuuksien muodostumiseen. Työkykyohjelmassa laatukriteereihin perustuvan työhönvalmennuksen avulla on pystytty työllistämään pitkään työttömänä olleita henkilöitä, työuralle kiinnittymättömiä henkilöitä ja vammaispalvelujen asiakkaita. Se on toistaiseksi tiedossa olevista keinoista tehokkain tapa auttaa sosiaalipalvelujen asiakkaita työllistymään.

Liite A § 11 Hankkeen loppuraporttiluonnos

Päätösesitys

Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi KP Työkyky-hankkeen tulokset ja loppuraporttiluonnos.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.